

2 0 2 2

POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

PART—A / ক—শাখা

Q. No. 1 [(a) –(f)] carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. Nos. 2–7 carry 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 8–12 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 13 and 14 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<hr/> Total = 50 <hr/>

PART—B / খ—শাখা

Q. No. 15 [(a) –(f)] carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. Nos. 16–21 carry 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 22–26 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 27 and 28 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<hr/> Total = 50 <hr/>

Total (Part—A & Part—B) : 50 + 50 = 100

PART—A

ক—শাখা

(Indian Constitution at Work)

(কাৰ্যত ভাৰতীয় সংবিধান)

1. Answer the following as directed :

নিৰ্দেশানুসাৰে তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention one function of the Constitution.
সংবিধানৰ এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

1

(b) Right to Property is a Fundamental Right.

(Write True or False) 1

সম্পত্তিৰ অধিকাৰ এটা মৌলিক অধিকাৰ।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(c) Mention one feature of First Past The Post system.
প্রথমজনেই জয়ী ব্যৱস্থাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

1

(d) In which year was the 42nd Amendment passed in the Indian Parliament?

ভাৰতীয় সংসদত ৪২তম সংশোধনী কিমান চনত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?

1

(e) Who is the real executive in India?

ভাৰতবৰ্ষত প্রকৃত কাৰ্যপালিকা কোন?

1

(f) The Indian Constitution was adopted on ____.

(Fill in the blank) 1

ভাৰতীয় সংবিধান ____ চনত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

2. Mention two federal features of the Indian Constitution. 2
ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
3. What do you mean by Public Interest Litigation (PIL)? 2
ৰাজহুৱা স্বার্থজনিত আবেদন বুলিলে কি বুজা?
4. Mention two functions of the Indian Parliament. 2
ভাৰতীয় সংসদৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।
5. Mention two Fundamental Rights enshrined in the Indian Constitution. 2
ভাৰতীয় সংবিধানত সন্নিৱিষ্ট দুটা মৌলিক অধিকাৰ উল্লেখ কৰা।
6. What do you mean by Universal Adult Franchise? 2
সাৰ্বজনীন প্ৰাপ্তবয়স্ক ভোটাধিকাৰ বুলিলে কি বুজা?
7. Write the name of two writs issued by Indian Judiciary. 2
ভাৰতীয় ন্যায়ালয়ে জাৰি কৰা দুখন লেখৰ নাম লিখা।
8. Mention briefly the structure of Panchayati Raj Institutions in accordance with 73rd Constitutional Amendment. 4
সংবিধানৰ ৭৩তম সংশোধনী অনুসৰি পঞ্চায়ত অনুষ্ঠানসমূহৰ গাঁথনিটো চমুকৈ উল্লেখ কৰা।
9. Write a note on the powers and functions of the Election Commission of India. 4
ভাৰতীয় নিৰ্বাচনী আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলীৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

10. Discuss briefly the amendment procedure of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধান সংশোধন প্ৰক্ৰিয়াটো চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4

11. Write a note on the parliamentary form of government.

সংসদীয় চৰকাৰৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

4

12. Briefly discuss the role of the Governor during the President's rule.

ৰাষ্ট্ৰপতি শাসনৰ সময়ত ৰাজ্যপালৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4

13. What do you mean by Directive Principles of State Policies of the Indian Constitution? Write the relationship between Fundamental Rights and Directive Principles of State Policies.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতি বুলিলে কি বুজা? মৌলিক অধিকাৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

2+4=6

Or / নাইবা

Discuss the powers and functions of the Supreme Court of India.

ভাৰতীয় উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

6

14. Discuss the composition, powers and functions of the Lok Sabha.

লোকসভাৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

6

Or / নাইবা

What do you mean by First Past The Post system? Why did India adopt the FPTP system? Give reason.

প্ৰথমজনেই জয়ী ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজা? ভাৰতে কিয় প্ৰথমজনেই জয়ী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

3+3=6

PART—B

খ—শাখা

(Political Theory)

(ৰাজনৈতিক তত্ত্ব)

15. (a) Who wrote the book, *On Liberty*? 1
On Liberty গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?
- (b) Mention one feature of political theory. 1
ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা ।
- (c) Write the meaning of Swaraj. 1
স্বৰাজৰ অৰ্থ লিখা ।
- (d) Who wrote the book, *Freedom from Fear*? 1
Freedom from Fear গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?
- (e) Mention one political right. 1
এটা ৰাজনৈতিক অধিকাৰ উল্লেখ কৰা ।
- (f) Who put forward the concept of distributive justice? 1
বিতৰণমূলক ন্যায়ৰ ধাৰণাটো কোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল ?
16. Mention two constraints of freedom. 2
স্বাধীনতাৰ দুটা বাধা উল্লেখ কৰা ।
17. Mention two elements of nationalism. 2
জাতীয়তাবাদৰ দুটা উপাদান উল্লেখ কৰা ।

[Contd.

18. What do you mean by decentralization of power? 2
ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ বুলিলে কি বুজা?
19. Mention two characteristics of secularism in India. 2
ভাৰতৰ ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
20. What do you mean by the concept of human rights? 2
মানৱ অধিকাৰৰ ধাৰণা বুলিলে কি বুজা?
21. Mention two challenges of development. 2
উন্নয়নৰ দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।
22. Can violence ever promote peace? Give your justification. 4
হিংসাই কেতিয়াবা শান্তি আনিব পাৰেনে? যুক্তি দৰ্শোৱা।
23. Write the differences between negative and positive conception of liberty. 4
নেতিবাচক স্বাধীনতাৰ ধাৰণা আৰু ইতিবাচক স্বাধীনতাৰ ধাৰণাৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।
24. Explain the meaning of distributive justice. 4
বিতৰণমূলক ন্যায্যৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।
25. Write a note on national self-determination. 4
ৰাষ্ট্ৰীয় আত্ম-নিৰ্ধাৰণৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

26. Mention the different ways to promote equality in the society. 4

সমাজত সমতা প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ বাবে থকা বিভিন্ন পন্থাসমূহ উল্লেখ কৰা।

27. Define peace. Discuss the various forms of structural violence. 2+4=6

শান্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ গাঁথনিগত হিংসাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What do you mean by political theory? Discuss the nature and scope of political theory. 2+4=6

ৰাজনৈতিক তত্ত্ব বুলিলে কি বুজা? ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

28. Define development. Discuss the alternative conception of development. 2+4=6

উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া। উন্নয়নৰ বিকল্প ধাৰণাটোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What do you mean by right? Discuss its various kinds. 2+4=6

অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
